

Karácsonyt követő II. vasárnap Január 6. Urunk megjelenése (Vízkereszt)

A Fiú megtestesülése nélkül nem volna igazi fogalmunk Istenről. Jézus az Atya belső életének birtokosa, azért teljes képet adhatott róla. Ez a kép nem merev. Az apostoli egyház még szem- és fültanúja volt Krisztusnak, és átvette tőle azt a meglátást, hogy Istent csak az Atya és a Fiú kapcsolatában lehet igazán kinyilatkoztatni. Isten az üdvtörténetben mindig a beszélő, a cselekvő személy: személyes mozzanatok és érzelmek kísérik szavait és tetteit. Krisztusban a kinyilatkoztatás végleges formát öltött. Ő, mint Fiú úgy beszélt az emberekhez, mint testvéreihez, s Istenről úgy nyilatkozott, mint atyáról. Az újszövetségi istenkép övele teljes és tökéletes lett, s a végtelen misztériumban mégis van valami emberi közelség és melegség. Ezért a hívő ember valami többletet érez az életében. A régi kinyilatkoztatással el lehetett érni, hogy az ember a törvény alattvalója legyen, de ahhoz a Fiú megtestesülése kellett, hogy gyermeki bizalommal és igazi reménnyel tekintsünk fel az Atyára.

Gál Ferenc

Az Imaapostolság szándéka:

Az Isten igéjével való imáért - Imádkozunk, hogy az Isten Igéjével való imádság életünk tápláléka és közösségeinkben a remény forrása legyen, segítve minket egy testvéribb és missziós egyház építésében.

A szentmise olvasmányai

- 1. Sir 24,1-4.12-16** Isten mindig jelen volt a választott nép történelmében.
- 2. Ef 1,3-6.15-18** Urunk Jézus Krisztus Atyja adja meg nekünk a bölcsesség Lelkét, hogy megismerjük őt, és hogy megértsük, milyen reménységre hívott meg minket, és milyen gazdag az örökség, melyet nekünk készített!
- 3. Jn 1,1-18** Az Ige, az örök Fiú magára vette emberi természetünket, megszületett és közöttünk lakott.

Az Ige testté lett

János evangéliuma égi magasságokban kezdődik, ahol az Ige az Atya ölen van, de a szerző vigyáz arra, hogy Jézust valóságos embernek is mutassa. Az első század végén ugyanis a kereszténységbe kezdett belopózkodni az a görög eredetű vallási irányzat, a gnoszticizmus, amely az anyagot, a testet a rossz szüleményének tartotta, s úgy gondolta, hogy Isten semmiképpen sem kerülhet vele érintkezésbe. Ha a kereszténység helyt adott volna ilyen nézetnek, azzal veszélyeztetette volna a teremtés tételét és a megváltás valóságát. Csak akkor lehet bizonyítékunk Isten irgalmáról és szeretetéről, ha nem idegenkedik tőlünk. Csak akkor lehet megértő bíránk, ha maga is átéli kísértéseinket és gyengeségeinket. Az emberi munkának, türelemnek, a küzdelemnek és a többi erénynek az értékéről is csak akkor győződhetünk meg, ha az Ige is érdemesnek tartotta, hogy ezzel töltsen ki földi létét. Ezek a szavak: „és közöttünk élt”, a velünk való egységet tanúsítják. Jézus nemcsak hírnök akart lenni, aki átadja az Atya üzenetét, hanem beilleszkedett a közösségbe, a társadalmi, vallási, állami rendbe. Ezzel igazolta, hogy összhang van a teremtés és a megváltás között. Isten nem szégyenli azt, amit alkotott, s az ember gyarlóssága nem döntheti romba az ő tervét. Jézus abba a történelmi helyzetbe lépett be, amely akkor keleten és a Római Birodalomban kialakult. A külső keret nem változtatta meg, hanem abban valóította meg küldetését. Bemutatta, hogy az ember mindig és mindenütt az üdvösség útján lehet. Tőle függ, hogy a lelkiismeret szavát vagy az isteni tanítást hogyan követi. Az Ige ittlakása megcsillagította a reményt. Az élt közöttünk, aki maga az élet és a világosság. Az Isten leszállt életünk mindennapi adottságai közé, és megszentelt minden helyzetet. Tőle nem idegen a gyermek születése, játéka, útkeresése, de éppen úgy nem idegen a felnőtt törekvése, tervezése, szenvedése és halála sem.

A hívő ember külön még arra is gondol, hogy a megtestesülés óta az emberiség nem függetlenítheti magát Krisztustól. Az Atya akaratából jött, nem mi hívtuk vagy érdemeltük ki. Az Atya tette meg közvetítőnek és a kegyelem forrásának, ezért történeti tényező marad. Történetünket üdvtörténétté tette, s elhatározását nem vonja vissza. Ő nemcsak azokban az években élt a földön, hanem megígérte, hogy velünk lesz a világ végéig. Természetfölötti módon, de valóságosan közöttünk maradt. Mindig jogunk van az ő nevében imádkozni, s igaz marad az is, hogyha vele együtt szenvedünk, vele együtt meg is dicsőülünk. (Róma 8,17). Mi volt a közvetlen hatása az Ige emberré levésének és földi működésének? A három első evangélista és Pál apostol azt emeli ki, hogy érdemszerző életével, szenvedésével, halálával meghozta a bűnök bocsánatát és megszerezte az örök életet. János evangéliuma is hivatkozik erre, de ő ezen túlmenően a végső eredményt is jelzi: „Láttuk az Atya egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.” Keresztény hite mindig annak volt és van, aki Jézusban felismerte az Isten Fiát. Az evangélista Isten egyszülöttének dicsőségéről beszél. Ez a nyelvhasználat ószövetségi eredetű. Már ott meglátták, hogy Isten a teremtésben kinyilvánította dicsőségét, hiszen minden az ő hatalmáról és bölcsességéről tanúskodik. Még jobban megnyilatkozott ez a dicsőség Isten üdvtörténeti tetteiben, amelyeken keresztül megismertette irgalmát és gondviselését. Az egész hívő nép Isten dicsősége hordozójának tudta magát, hiszen ismerték őt, eléje járulhattak imájukkal, és hatalmának védelmében érezték magukat. Az emberi gyarlóság ott is megmaradt, de tudták, hogy Isten végtelenül irgalmas. A megtestesült Ige az üdvösség egyetlen forrása. „Mindnyájan az ő teljességéből részesültünk.” Feltámadása után nyilvánvaló lett, hogy az Atya őbenne mutatta meg irgalmát. A világ bűnére azzal válaszolt, hogy akit az ember keresztre feszített, azt tette meg áldozati báránynak, a bűn kiengesztelőjének. Jézus elmondta magáról, hogy „minden, ami az Atyáé, az az övé is”. (Jn 16,15). Ebből a teljességből juttat nekünk. A részesedés tehát ajándék, nem a mi jogunk. De az ő teljessége kifogyhatatlan. Olyan bőség áll rendelkezésére, hogy az emberiség „kegyelmet kegyelemre halmozhat”, de csak a benne való hit által. Előbb hallottuk, hogy azokat teszi az Atya gyermekeivé, akik hisznek az ő nevében. A természetfölötti javak értékelése szempontjából még egy összehasonlítást kapunk. Mózes, a régi szövetség közvetítője törvényt alkotott, Jézus ellenben az igazságot és a kegyelmet hozta. A törvény csak szabály és felhívás: alkalom lehet az engedelmességre és engedetlenségre egyaránt. Attól függően, hogy az ember a törvényt útjelzőnek tekinti-e vagy szabadsága korlátozásának. Krisztus úgy közvetíti az új és örök szövetséget, hogy belénk oltja az igazságot és a kegyelmet. Teljességéből tehát nemcsak tudást, világosságot merítünk, hanem valódi természetfölötti életet. Amikor az evangélista megjegyzi, hogy Krisztus teljességéből kegyelmet kegyelemre halmozva meríthetünk, akkor tulajdonképpen célzást tesz a megváltás kiteljesedésére. Krisztus nem olyan értelemben az üdvösség forrása, hogy itt van ugyan, mint az Atya ajándéka, de elfogadása ki van téve az ember közömbösségének vagy előítéletének. Krisztus úgy van itt, mint akit az egyház hirdet, de egyúttal úgy is, mint akiből minden ember felé kiárad a megvilágosítás és az ösztönzés, hogy keresse az igazságot és reménykedjék az Atya irgalmában. Hatása nem is marad visszhang nélkül.

Gál Ferenc

E-mail Istentől

Befogadni és megélni a Biblia üzenetét (8.)

Negyedik művelet

Készíts fontossági sorrendet!

Jézus: az Isten kapuja

„S az Ige testté lett, és közöttünk élt.” (Jn 1,14)

Jézus a hely, ahová Isten találkozóra hívott minket. A Zsidókhoz írt levélben az áll, hogy a Szent (vagyis az „Elkülönített”, mert Isten nem egy a sok isten közül), aki a történelem folyamán mindig tetteken és személyeken keresztül beszélt az emberekhez, végül saját magát megmutatva emberré lett.

„Istent nem látta soha senki, az Egyszülött Fiú nyilatkoztatta ki...” (Jn 1,18)

Jézus a történelem tengelye, és a történelmet ő osztja két részre, Krisztus előttre és Krisztus utánra. Krisztus az emberiség történetének legnagyobb forradalmát jelenti. Semmilyen új, igaz, vagy hasznos dolog, amit utána mondtak az emberek, nem kerülheti meg őt és nem állhat vele ellentmondásban.

„...övéi nem fogadták be. Ám, akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek.” (Jn 1,11-12)

A Biblia tele van utakkal és ösvényekkel. Jézus pontosít: „Én vagyok az Út”. Nem egy ösvényt, hanem egy személyt kell tehát követnünk. A nyomdokain kell járnunk és a tetteit követnünk.

A Biblia tele van buzdításokkal, parancsokkal, tanácsokkal. Jézus azt mondja: „Én vagyok az Igazság”. A kereszténység nem gondolat- vagy szabályrendszer, hanem egy személy.

A Biblia az élet Igéje, jelzésrendszer, amelyet követnünk kell, hogy életünk gyümölcsözővé váljon. Jézus azt mondja: „Én vagyok az Élet”. Ő az élet forrása, útvonala és torkolata.

Minél jobban átjárja az evangélium, annál jobban él az ember.

A Jézus által meghatározott közlekedései szabályok

Kötelező haladási irány

„Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást! Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,34-35)

Megállni tilos

„Én vagyok az Út...” (Jn 14,6)

Parkoló

„Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok – én megkönnyítlek titeket.” (Mt 11,28)

Körforgalom

„Egy szolga nem szolgálhat két úrnak. (...) Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak.” (Lk 16,13)

Megfordulni tilos

„Aki az eke szarvára teszi a kezét és hátrafelé néz, nem alkalmas az Isten országára.” (Lk 9,62)

Kürtölni tilos

„Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb!” (Mt 6,3)

Előzni tilos

A szombat nem előzheti meg az embert (Mk 2,27), a ruha nem előzheti meg a testet (Mt 6,25), a világi dolgok nem előzhetik meg az életet (Lk 12,15).

Főútvonal – Elsőbbség

„Sokan lesznek elsőből utolsók és utolsókból elsők.” (Mk 10,31)

Gyalog- és kerékpárút

„Aki magát felmagasztalja, az megaláztatik, aki megalázza magát, az felmagasztaltatik.” (Lk 18,14)

Jézus kínszenvedése a népnyelvben

A Bibliai évszázadok, évezredek óta kíséri útjukon a híveket. Számítalan kifejezés, szólás, közmondás ered a Bibliából. Íme, néhány, amelyek Jézus kínszenvedésének történetével kapcsolatosak:

Aki kardot ragad, kard által vész el.

Ez a mondat az erőszak ellen szól, Jézus mondta Péternek a Getszemáni kertben.

Júdaskodik

Jelentése: árulkodik. Júdás a szeretet jelével, csókkal juttatja az ellenség kezére Jézust.

Harminc ezüst

Az árulás ára volt a harminc ezüst, világos utalás Júdásra.

Megszagattja a ruháját

Arra utal, amit a főpap tett Jézus perében. A méltatlankodást jelenti, ha valaki fölháborítónak tart valamit.

Mossa kezeit

Pilátusra utal. Azt jelenti, hogy valaki az ártatlanságát akarja kifejezni valamely ügyben.

Ponciustól Pilátusig jár

Pilátus Heródeshez küldte Jézust, hogy ő ítélje el, ám Heródes visszaküldte Pilátushoz. A kifejezés azt jelenti, hogy valakinek rengeteg utánajárásba kerül, hogy a végére járjon valaminek.

Ismered az evangélisták jelképeit?

Az evangélisták olyanok, mint négy filmrendező, akik saját személyiségükről forgattak filmet. Mindegyikük a saját érzelmvilága, a korának kérdései és a célközönségének érdeklődése szerint azokat a mozzanatokot emeli ki Krisztus életéből, amelyeket a legfontosabbnak tart. A keresztény művészetben az evangélistákat jelképekkel ábrázolják:

az angyal (vagy ember) Szent Máté,

az oroszlán Szent Márk,

a bika Szent Lukács,

a sas Szent János jelképe.

Ezek a jelképek a Jelenések könyvének egyik látomásából származnak. (Jel 4,7)

Eredetileg az evangélisták jelképeit Krisztussal hozták kapcsolatba: születésével emberré lett, áldozati állatként halt meg, oroszlánként támadt föl a sírból és föltámadásával sasként szállt föl az égbe.

Később az az értelmezés vált elterjedté, mely a jelképeket az evangéliumok kezdetével magyarázza: az embert Jézus családfájához kapcsolták, amely Szent Máté evangéliumának elején található; Szent Márk oroszlánja Keresztelő Szent Jánosra utal a pusztában; a bika Szent Lukács evangéliumának elejével, Zakariás áldozatával függ össze, a sas pedig lelki magasröptűsége miatt tulajdonították Szent János evangéliumának.

(Folyt. köv.)

Vasárnapi jegyzet**Bensőt irányító szeretet**

A benső időben a tartam az időkeretet kitöltő. Az a hang, amely bármikor megszólalhat. Mennyi lehetne a lélegzetség, ha egyszer úgy figyelne rá az ember, hogy új, meg új dallam születhessék.

Idő-meditációk, képmetszetek, látható és láthatatlan elszakíthatatlan kötelékében istenképiségünk biztosítja, hogy a dallam megmaradjon.

„Új esztendőben, új szívekkel” – mondja a népének, s ezzel a tartalmát jelzi a következő esztendő lehetőségének. Persze más a valóság képlete, az „új szív” bibliai (prófétai) kínálata még a fogalmában is nehezebb: elszakad egymástól a megélt világ és a belső, mintha már nem lenne értelme a transzcendens vonatkozásoknak. Önzés ma a privát érdem, jutalomként csak a materiális jöhet szóba. Kevesebben tudnak manapság nyugodtan aludni.

Strenarum dies, ajándékok napja – emlegetik XIII. századi okleveleink az év első napját, amikor városaink a királynak ajándékot adtak. Galeotto, a neves humanista elmondja, hogy a királynak ki-kí mestersége eszközeit mutatta be, mire a király aranyakkal válaszolt.

A középkorban szokáshagyomány volt ez az újesztendei gesztus, mai szimbolikájában felhívás kinek-kinek önmagára. A lélekben rejlő talentumok bármikor felszínre hozhatók, a közösség: a család, a nemzet javára. Meggondolandó, milyen gazdag lenne akár a legkisebb közösség is, ha ezek a talentumok összeadódnának. Egyszerű képlet, azért a legnehezebb. A kalendáriumot tallózó arra is felfigyel, hogy az újévet – a régiségben – leginkább gyermekek köszöntötték. Sorra kerültek a keresztszülők, és mind a rokonság. Az együttlét öröme elronthatatlan volt, az összefogás széttephetetlen. S már a gyerekekben, mintegy az ő „vezényszavára”. Ez a betlehemi üzenet lényege is: a bensőt irányító szeretet, amely ha formálissá válik, csak olvasható a boldog kívánság, s megszokottan hallható.

Az újesztendő igazi tartalmát Aquinói Szent Tamás így fogalmazta meg: „A boldogságot az Isten adja annak, aki keresi Őt.”

Felsorolhatók állatok, madarak – középkori jelrendszerből, hogy még világosabbá váljék a jókívánság erény-értéke: a királynak oroszlánt, sas kívántak: erősséget, fönnséget; „órálló uraknak” darut: becsületességet, éberséget; fiataloknak sólymot: a rossz megvetését; lekipásztoroknak ércgilyót: magát Jézus Krisztust. Folytatni lehet, de alighanem az a legérdemesebb, ha mindenki megtalálja a maga jelét. Közben elmélyítheti, amit Szent Ágoston üzen: „Csak maradj meg a reménységben! Amit ugyanis nem látunk, azt nem reméljük. Ha pedig reméljük azt, amit nem látunk, várjuk türelemmel.”

hírek információk

A liturgikus naptár szerint a farsangi időszak az idei évben Vízkeresztől (január 6.) február 17-ig, Hamvazószerda előtti keddig tart.

~~~~~  
A Székesegyházban január 6-án, Vízkereszt ünnepén 18 órakor Kondé Lajos pasztorális helynök, plébános celebrál ünnepi szentmisét, mely keretében kerül sor a vízszentelés szertartására. Aznap reggel 7 órakor is lesz szentmise a Dómban.

~~~~~  
A magyar történelem egyik legnagyobb hadikatasztrófája, a doni áttörés 83. évfordulója alkalmából a 2. magyar hadsereg százezer elhunyt katonájáért és a háborúk áldozataiért január 10-én, szombaton 11 órakor szentmise és ökumenikus megemlékezés lesz a jezsuiták Szent József templomában a Szegedi Bajtársi Klub szervezésében.

~~~~~  
**A Gál Ferenc Egyetem szegedi Teológiai Kara január 13-án 14 órakor nyílt napon várja a hitéleti és az Egyetem világi, szegedi kihelyezett képzései iránt érdeklődőket. A Szeged, Dóm tér 6. szám alatti épületben az érettségizetteket, vagy érettségire készülőköt tájékoztatják a teológia, a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a hittanár szakokról, a felvételi követelményeiről. A diplomások számára mesterszakokként választhatók a hittanár-nevelőtanár, a keresztény egyház- és művelődéstörténet, a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakok, valamint különböző szakirányú továbbképzések. A nyílt napra regisztrálni a GFE honlapján lehet.**

~~~~~  
Január 13-án 20.00 órától Újév köszöntő örömkoncert / The Original Golden Voices of Gospel címmel koncert kezdődik a szegedi Dómban. A gospel műfajának legszebb, legismertebb és rejtett dalkincseit szólaltatja meg Dwight Robson baptista tiszteletes és válogatott szólistái, akik az afroamerikai zenei hagyományok mentén idézik meg az evangélium tanításait. Jegyek a jegy.hu weboldalon vásárolhatók.

~~~~~  
A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) az idei évben január 18-25. között szervezi meg az Ökumenikus Imahetet az egységért, melynek alap gondolata: „Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is” (Ef 4,4). Az ünnepélyes nyitó istentiszteletet január 18-án, vasárnap 18 órakor tartják a magyarországi keresztény egyházak vezetőinek részvételével Budapesten a Kálvin téri református templomban.

~~~~~  
A „Nem lehet csoda nélkül élni” című Betlehem készítő pályázat alkotásai a Szegedi Dóm Látogatóközpontban 2026. február 1-ig láthatók az intézmény nyitvatartási idején, keddtől-vasárnapig 9.00 és 17.00 óra között. Az idei évben a betlehemek a jubileumi Klebelsberg kiállítás miatt a Látogatóközpont előterében kapnak helyet.

Leó pápa üzenete a béke 59. világnapjára (1.)

Béke mindnyájatokkal! Egy fegyvertelen és lefegyverző béke felé

„Béke veled!”

Ez az ősi köszöntés, amely sok kultúrában ma is jelen van, húsvét estéjén újra erővel telt meg a feltámadt Jézus ajkán. „Békesség nektek” (Jn 20,19.21) – ez az ő igéje, amellyel nem pusztán jókívánságot közöl, hanem azokban, akik befogadják, és ezáltal az egész valóságban, maradandó változást hoz létre. Ezért az apostolok utódai nap mint nap, a világ minden részén hangot adnak a legcsendesebb forradalomnak: „Békesség nektek!” Már attól az estétől kezdve, amikor Róma püspökévé választottak, bele kívántam illeszteni köszöntésemet ebbe a közös igehirdetésbe. És újfent megerősítem: ez a feltámadt Krisztus békéje, fegyvertelen és lefegyverző, alázatos és kitartó béke. Istentől ered, aki mindnyájunkat feltétel nélkül szeret.

A feltámadt Krisztus békéje

Aki legyőzte a halált és ledöntötte az emberek közötti válaszfalakat (vö. Ef 2,14), az a Jó Pásztor, aki életét adja a nyájáért, és akinek sok juha van az akol kerítésén túl is (vö. Jn 10,11.16): ő Krisztus, a mi békességünk. Az ő jelenléte, ajándéka és győzelme tükröződik sok tanúságtévő kitartásában, akik által Isten műve folytatódik a világban, sőt az idők sötétségében egyre érzékelhetőbbé és fényesebbé válik.

A sötétség és a világosság közötti ellentét ugyanis nem pusztán bibliai kép annak a vajúdnak a leírására, amelyből egy új világ születik: olyan tapasztalat, amely átjár és megrendít bennünket azokkal a megpróbáltatásokkal kapcsolatban, amelyekkel történelmi körülményeink között szembesülünk. A világosság meglátása és a benne való hit szükséges ahhoz, hogy ne süllyedjünk el a sötétségben. Ez olyan követelmény, amelynek megélésére Jézus tanítványai sajátos és kiváltságos módon meghívást kaptak, de sok úton elér minden ember szívéhez is. A béke létezik, bennünk akar lakni; szelíd erejével képes megvilágítani és kitágítani az értelmet, ellenáll az erőszaknak és legyőzi azt. A lélegzete az örökkévalóság: míg a rossznak azt kiáltjuk: „elég”, a békének azt suttojuk: „örökre”. Ebbe a távlatba vezetett be bennünket a Feltámadott. Ebben az előérzetben élnek a béke munkásai, akik mint éjjeli őrök az éjszakában a Ferenc pápa által „darabokban zajló harmadik világháborúnak” nevezett drámában is ellenállnak a sötétség fertőzésének.

Ennek ellenkezője, vagyis a világosság elfelejtése sajnos lehetséges: ekkor elveszítjük a valóságérzékünket, és engedünk a világ részleges és torz ábrázolásának, a sötétség és a félelem jegyében. Ma nem kevesen vannak olyanok, akik valóságosnak nevezik a reményt nélkülöző narrációkat, melyek vakságukban nem látják mások szépségét, és megfélemedkeznek Isten kegyelméről, amely mindig ott munkálkodik az emberek szívében, még ha a bűn meg is sebezte. Szent Ágoston arra buzdította a keresztényeket, hogy felbonthatatlan barátságot kössenek a békével, hogy azt lelkük mélyén megőrizték és ragyogó melegét mindenfelé sugározhassák. Így írt közösségének: „Ha másokat a békéhez akartok vonzani, először magatokban legyen meg; mindenekelőtt legyetek szilárdak a békében. Ahhoz, hogy másokat lángra gyújtsatok, nektek magatokban kell hordoznotok a meggyújtott világosságot.”

(Folyt. köv.)

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rígó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.